

กลวิธีการใช้คำกริยากับการประกอบสร้างภาพแทนครูในเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครู
THE STRATEGY OF USING VERBS TO BE COMPOSED IN
CREATING THE REPRESENTATION OF THE TEACHER IN SONGS
WITH LYRICS RELATED TO TEACHER CONTENT

พิชญาวี ทองกลาง

PHITCHAYAWEE THONGKLANG

ทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ

THINNAWAT SROIKUDRUA

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

KHON KAEN UNIVERSITY

จังหวัดขอนแก่น

KHON KAEN PROVINCE

รับบทความ : 11 กรกฎาคม 2563 /ปรับแก้ไข : 23 กันยายน 2563 /ตอบรับบทความ : 29 ตุลาคม 2563

Received : 11 July 2020 /Revised : 23 September 2020 /Accepted : 29 October 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการใช้คำกริยากับการประกอบสร้างภาพแทนครู รวบรวมเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูตั้งแต่พ.ศ. 2500-2561 จำนวน 85 เพลง โดยใช้แนวคิดภาพแทนและแนวคิดคำกริยา ผลการวิเคราะห์พบการประกอบสร้างภาพแทนครู 2 ประเภท ได้แก่ การใช้คำกริยาโดยครูเป็นผู้กระทำการกริยาที่สื่อชุดความคิดเกี่ยวกับภาพแทนครู 7 ประเภท คือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ ผู้ที่มีสั่งสอนและให้ความรู้ ผู้ที่มีความรัก ความศรัทธาและความสามัคคีในอาชีพครู ผู้มีมิตรไมตรีที่ดีต่อนักเรียน ผู้ที่ทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อยและยากลำบาก ผู้ที่ต้องใช้ความอดทน และผู้ที่มีความน้อยใจในสถานะของตนเอง ส่วนการใช้คำกริยาโดยบุคคลอื่นเป็นผู้กระทำการกริยาที่สื่อชุดความคิดเกี่ยวกับภาพแทน 3 ประเภท คือ ผู้ที่บุคคลให้ความเคารพยกย่องและสรรเสริญ ผู้ที่นักเรียนแสดงความรักและคิดถึง และผู้ที่ถูกนักเรียนกระทำที่สื่อความหมายด้านลบ ภาพแทนครูที่ปรากฏทำให้เห็นว่าบทเพลงมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการประกอบสร้างภาพแทนครูในบริบทสังคมไทย โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ครูมีคุณธรรม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีอุดมการณ์ และมีความมุ่งมั่นในวิชาชีพครู จนส่งผลทำให้คนในสังคมยกย่องเชิดชูครู

คำสำคัญ : กลวิธีการใช้คำกริยา, ภาพแทนครู, เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครู

ABSTRACT

The research described in this article was aimed at studying the strategy of using verbs to be composed in creating the representation of a collection of 85 songs with content about

teachers from 1957-2018, based on the concepts of representation and verbs. The analysis of using verbs to define the actions made by teachers and others revealed that the representation of the teacher could be classified into two categories. The first category is the use of verbs defining the actions made by teachers, including seven representations of teachers: Having self-determination and intention to teach responsibly and to educate students, having unity towards participating in working together with other teachers, having good relationships with students, working with tiredness and difficulty, being patient and expressing sorrow and sadness. The second category is the use of verbs defining actions made by others including three representations of the teacher: Being respected and honored, being loved and missed by students and being negatively approached by students. The study of the representations of teachers reflected the importance and influence of songs composed to create the representations of the teacher in the social context of Thailand. Finally, with the roles and responsibilities of teachers defined in the songs, including virtues, professional ethics, ideology and self-determination in the teaching profession, teachers were respected and praised by people in Thailand's social context.

Keywords : Strategy of using verb process, Representation of teacher, Songs with lyrics related to teacher content

บทนำ

เพลงเป็นสื่อมวลชนที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย เพราะเพลงเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้บันทึกถ่ายทอดและกล่อมเกลาสังคมมาอย่างต่อเนื่อง สะท้อนทั้งวิถีคิด วิถีชีวิต วัฒนธรรมและปรากฏการณ์ของยุคสมัย (Intasara, 2017, p. 225) เพลงยังเป็นวรรณกรรมที่ควรศึกษาเพราะสามารถแพร่หลายไปได้ในทุกกลุ่มสังคม มีลักษณะเนื้อหาที่หลากหลาย และสามารถแสดงแนวคิดได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้เพลงยังมีอิทธิพลต่อมนุษย์ เพราะเป็นการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้ผลิตที่ใช้เป็นเครื่องมือสะท้อนสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการสื่อความหมายภาพแทนบุคคลในสังคม โดยเฉพาะ “ครู” ที่คนในสังคมคาดหวังว่าครูจะมีบทบาทสำคัญในด้านต่าง ๆ ซึ่งสวนดุสิตโพล (Suandusitpoll, 2020, online) ได้สำรวจในปี พ.ศ. 2562 เรื่อง “ความเชื่อมั่นครูไทย” พบว่าครูมีความมุ่งมั่นในการศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ขยัน อดทน เสียสละ ต้องรับผิดชอบงานหลาย ๆ อย่าง ให้การอบรมสั่งสอนที่ดี ไม่ยึดติดความคิดแบบเดิม การจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น และมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นผู้ให้ความรักและความห่วงใย บทบาทของครูดังกล่าวได้สอดคล้องกับงานวิจัยของเกิดพงศ์ จิตรหลัง (Jitlung, 2016, pp. 10-18) ที่กล่าวว่าครูที่ดีสะท้อนให้เห็นการสร้างตัวตนผ่านการทำงานเกินเกณฑ์มาตรฐาน การสร้างตัวตนเหมือนมีจิตบริการ มีความโอ้อ้อมอารี มีความซื่อสัตย์ และเสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น อดทนและเสียสละเวลา เสียสละกำลังทรัพย์ส่วนตัวเพื่อประสิทธิภาพของงาน ถึงแม้งานที่ได้รับมอบหมายจะหนักก็จะต้องดูแลเอาใจและช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยพบว่าเพลง “ขออยู่ตรงนี้” ที่ผู้ผลิตตัวบทได้นำเสนอภาพครูที่มีความอดทน ความพยายาม เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความสำเร็จ ได้การใช้คำกริยาที่แสดงให้เห็นว่าครูมีความเพียรพยายาม ความเสียสละในการทำงานเพื่อส่วนรวมเป็นอย่างมาก ดังตัวอย่าง

“หลอมใจเพื่อนครู ต่อกับความก้นดาร์ ยิ่งทำงานหนัก ยิ่งทำให้เห็นใจกัน
เบิกทางสร้างสรรค์ ทอฝันเด็กน้อยบ้านนา ตั้งใจแล้วว่าอาสาอยู่ต่อไป เด็กน้อยบ้านไพร
จะมีครูร่วมฟันฝ่า โถมแรงที่มีอยู่ตรงนี้เพื่อพัฒนา เดิมรอยยิ้มในแววตา บอกเด็กน้อย
บ้านนาครูไม่ลาจอร์”

(ขออยู่ตรงนี้ : วรานุช พุทธชาติ)

ในเนื้อเพลงดังกล่าวมีการใช้คำกริยาที่แสดงให้เห็นการกระทำของครูอย่างชัดเจน ได้แก่ “ทำงานหนัก” “ตั้งใจ” “อาสา” และ “ฟันฝ่า” ซึ่งเป็นลักษณะของคำที่แสดงถึงความมุ่งมั่นความเสียสละในการทำงานในโรงเรียน นอกจากนี้เนื้อเพลง “ตามรอยไม้เรียว” ซึ่งผู้ผลิตตัวบทได้ใช้คำกริยา “ตี” และ “เขียน” อันแสดงถึงการสั่งสอนโดยการลงโทษเพื่อหวังให้นักเรียนได้จดจำและเป็นคนดี คำว่าตีและเขียนจึงสื่อความหมายถึงความรุนแรงเป็นความรู้สึกด้านลบแต่ยังแฝงให้เห็นว่าครูมีความหวังดีต่อนักเรียน ดังตัวอย่าง

“ศิษย์คนที่ถูกครูตีกันเขียว ทั้งครั้งที่โดนไม้เรียว รู้สึกโกรธครูทุกที
แต่ครูกลับหลังแล้วทำตัวเป็นคู่หู ผมกลับมาแล้ววันนี้ ด้วยความคิดถึงคุณครู ผมได้เรียนรู้
ว่าครูรักครูจึงเขียน เมื่อออกโรงเรียนเดินบนสังเวียนนักร้อง ยามเจ็บร้าวลึก ผมสำนึกถึง
คำสอนครู ขยันอดทนและสู้ เพราะครูผมจึงได้ดี”

(ตามรอยไม้เรียว : ไมค์ ภิรมย์พร)

การใช้คำกริยาดังกล่าวนับเป็นกลวิธีทางภาษาอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงมุมมองและความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่กล่าวได้เป็นอย่างดี มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรมและสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต จันทิมมา อังคพนิกิจ (Angkapanichkit, 2018, pp. 191-192) ได้กล่าวว่าตามความคิดของฮัลลีย์เคย์การปรากฏของคำกริยาที่ใช้ อาจเป็นคำที่แสดงสภาพ คำกริยา ที่แสดงความรู้สึก คำกริยาที่แสดงการกระทำหรือแสดงกิจกรรม และคำกริยา ที่แสดงทัศนคติหรือความคิดเห็น ส่วนแนวคิดของแฟร์เคลาฟมองว่ากริยาแสดงการกระทำสามารถกำหนดออกเป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำหรือผู้รับสภาพการกระทำที่แสดงผ่านกระบวนการทางภาษา นอกจากนี้ ทินวัดน์ สร้อยยุคเรื่อ (Sroikudrua, 2015, p. 15) ได้สรุปการใช้คำกริยาตามแนวคิดทฤษฎีไวยากรณ์ระบบหน้าที่ของฮัลลีย์เคย์ว่าเป็นวิธีการนำเสนอการกระทำของบุคคลว่าใครทำอะไรให้ใครและอย่างไร การวิเคราะห์คำกริยาในประโยคจะชี้ให้เห็นถึงผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ

กลวิธีการใช้คำกริยาดังกล่าวจึงมีความสำคัญในการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายให้เห็นว่าใครทำอะไรกับใคร และทำอะไรที่จะสามารถบ่งชี้ให้เห็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร อีกทั้งการใช้คำกริยาดังกล่าวเป็นกลวิธีทางภาษาที่สามารถนำไปทำความเข้าใจตัวบทที่จะทำให้เกิดถึงความสัมพันธ์ทางสังคมบางอย่างที่แฝงอยู่ในตัวบทนั้น โดยเฉพาะเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูที่ผู้ผลิตตัวบทได้นำเสนอผ่านการใช้คำกริยา ซึ่งเป็นการใช้คำกริยาของครูและบุคคลอื่นที่สื่อความหมายในลักษณะผู้กระทำที่เน้นให้เห็นอาการและการกระทำในลักษณะต่าง ๆ ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการใช้คำกริยากับการประกอบสร้างภาพแทนครูในเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครู เพื่อสื่อความหมายให้เห็นการกระทำกริยาโดยครูเป็นผู้กระทำและบุคคลอื่นเป็นผู้กระทำที่จะสามารถประกอบสร้างภาพแทนครูในสังคมไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้คำกริยากับการประกอบสร้างภาพแทนครูในเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครู

ประโยชน์การวิจัย

การวิเคราะห์กลวิธีการใช้คำกริยากับการประกอบสร้างภาพแทนครูในเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครู จะทำให้ทราบถึงกลวิธี การใช้คำกริยากับการประกอบสร้างภาพแทนครูที่มีส่วนกำหนดบทบาทหน้าที่ของครู ที่นักเรียนและคนในสังคมคาดหวัง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับคำกริยา ทฤษฎีภาพแทนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อกับภาพแทน เพื่อนำมากรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แนวคิดเกี่ยวกับคำกริยา การใช้คำกริยาสามารถสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราว เหตุการณ์ และการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงการแสดงอารมณ์ความรู้สึกทั้งด้านบวก และด้านลบที่ผู้ผลิตตัวบทต้องการสื่อออกมาโดยการใช้ชุดคำกริยาที่นำเสนอผ่านข้อความนั้น ๆ พรวิภา ไชยสมคุณ (Chaisomkun, 2017, pp. 136-139) ได้สรุปการแบ่งประเภทคำกริยาตามแนวคิดของ Matthiessen (1995, unpagged) ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (1) คำกริยาแสดงการกระทำ (Material process) เป็นคำกริยาที่แสดงการกระทำและเหตุการณ์ โดยมีผู้ร่วมการ ผู้กระทำปรากฏแฝงอยู่ในคำกริยา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ คำกริยาเน้นการกระทำ และคำกริยาเน้นเหตุการณ์ (2) คำกริยาแสดงสภาพ (Relational process) เป็นคำกริยาที่แสดงสภาพของสิ่งนั้น หรือสิ่งที่มี และบอกลักษณะของสิ่งนั้น แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ คำกริยาที่แสดงลักษณะ และคำกริยาที่ระบุลักษณะ (3) คำกริยาทางจิตใจ (Mental process) เป็นคำกริยาที่แสดงว่าบุคคลเกี่ยวข้องกับการรับรู้ การรับรู้ รวมถึงการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ และอารมณ์ความรู้สึก แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ คำกริยาประเภทการรับรู้ คำกริยาประเภทนึกคิด และคำกริยาประเภทอารมณ์ความรู้สึก และ (4) คำกริยาทางการสื่อสาร (Verbal process) เป็นคำกริยาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร เช่น การพูด การแสดงความคิด ซึ่งการแบ่งประเภท คำกริยาดังกล่าวจึงเป็นกลวิธีทางภาษาที่สามารถนำไปทำความเข้าใจบทเพลงที่จะทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ ทางสังคมบางอย่างที่แฝงอยู่ในบทเพลงนั้น โดยเฉพาะบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูที่ผู้ผลิตตัวบทได้นำเสนอ ผ่านการใช้คำกริยา ซึ่งเป็นการใช้คำกริยาของครูและบุคคลอื่นที่สื่อความหมายในลักษณะผู้กระทำที่เน้นให้เห็นอาการ และการกระทำในลักษณะต่าง ๆ 2) แนวคิด ทฤษฎีภาพแทน (Representation) Stuart Hall (Hall, 1997, pp. 15-25) นักวัฒนธรรมศึกษาเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดภาพแทนได้ให้ความหมายคำว่า “ภาพแทน” (Representation) หมายถึง การใช้ภาษาพูดถึงบางสิ่งที่มีความหมายหรือเพื่อแสดงความหมายที่มีต่อผู้อื่น แนวคิดภาพแทนเชื่อมกับความหมาย และภาษากับวัฒนธรรม เป็นการใช้ภาษาเพื่อเป็นตัวแทนโลก ภาษาประกอบสร้างเป็นตัวแทนและสะท้อนให้เห็น ถึงความหมายที่มีอยู่แล้วของวัตถุ คนและเหตุการณ์ ภาษาแสดงออกถึงเจตนาของผู้พูดหรือนักเขียนต้องการจะพูด หรือมีความหมายที่ประกอบสร้างขึ้นผ่านภาษา ดังนั้น “ภาพแทน” จึงเป็นการผลิตความหมายผ่านภาษาที่เชื่อมโยง ระหว่างแนวคิดและภาษากับวัตถุ คนหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งจินตนาการ ดังนั้นตัวแทนจึงมีความสัมพันธ์ กับเหตุการณ์เป็นภาพแทนที่แฝงอยู่ในตัวเรา ความหมายจึงขึ้นอยู่กับแนวคิดและภาพที่เกิดขึ้นในความคิดของเรา ที่สามารถอ้างอิงถึงสิ่งต่าง ๆ ได้ โดย Stuart Hall ได้กล่าวว่าระบบตัวแทน ที่เกิดขึ้นมี 2 ระบบ ดังนี้ (1) ภาพแทนในใจ ความหมายจะขึ้นอยู่กับระบบแนวคิดและภาพที่เกิดขึ้นในความคิดหรือภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งมีความสัมพันธ์ ระหว่างสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ดังนั้นภาพแทนในใจจึงสามารถใช้เป็นตัวแทนทางความคิดได้ และ (2) ภาพแทนภายนอก เป็นการสื่อสารความคิดด้วยการใช้คำพูดเป็น “ภาษา” เพื่อแสดงความหมายและถ่ายทอดความคิดไปสู่คนอื่น ๆ ซึ่งระบบตัวแทนสามารถสร้างความหมายให้สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยการสื่อสารกับคน เหตุการณ์ และความคิด สัญลักษณ์ หรือภาษาต่าง ๆ ที่ใช้แทนหรือแสดงความคิดเหล่านั้นจะมีความสัมพันธ์กัน ความคิดและสัญลักษณ์เป็นหัวใจสำคัญ

ของการประกอบสร้างภาษา กระบวนการที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกันจึงเรียกว่า “ภาพแทน” (Representation) เกี่ยวกับเรื่องนี้ ชุมพทธีกร จิรวรกรกิจ (Jirabornkit, 2016, p. 20) ได้กล่าวว่าภาพแทนไม่ได้นำเสนอหรือเล่าเรื่องให้ผู้รับสาร รู้เกี่ยวกับความเป็นจริงทั้งหมด แต่เป็นภาพที่ถูกประกอบสร้างและตีความตามความต้องการของผู้ส่งสาร โดยมีภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบสร้าง ตอกย้ำและผลิตซ้ำภาพแทนที่มีผลต่อการควบคุมความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม และการกระทำบางอย่างของคนในสังคมทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้

สรุปได้ว่าภาพแทนเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อแทนความคิดเห็นหรือมุมมองของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งที่ถูกกล่าวถึง ซึ่งเมื่อวิเคราะห์จากการใช้ภาษาจะช่วยให้เห็นภาพแทนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้มีงานวิจัยและบทความวิจัยที่ใช้แนวคิดภาพแทนมาวิเคราะห์ภาพแทนผู้ชาย ภาพแทนผู้หญิง และภาพแทนในบทเพลง ได้แก่ จักรกริช โพธิ์ศรี (Posri, 2014, unpagged) พินุช เครือเจริญ (Khuajaroen, 2014, p. i) สุพัชรินทร์ นาคคงคำ (Nakkongkom, 2013, p. iv) อุมารินทร์ ตูลารักษ์ (Tularak, 2010, pp. 27-33) และธารัตน์ เป็ดทิพย์ และมารศรี สอทิพย์ (Pedthip & Sorthip, 2018, pp. 981-988) ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดนี้มาวิเคราะห์บทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครู โดยมุ่งศึกษาทวิการใช้คำกริยาโดยใช้แนวคิดภาพแทน “Representation” เพื่อให้เห็นว่าทวิการใช้คำกริยาประกอบสร้างภาพแทนครูได้ที่มีภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบสร้างและผลิตซ้ำภาพแทนที่มีผลต่อการควบคุมความเชื่อและการกระทำบางอย่างของคนในสังคม ซึ่งจะให้เห็นปฏิสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างผู้เขียนกับสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ทวิการใช้คำกริยากับการประกอบสร้างภาพแทนครูในเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครู เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิจัยเอกสาร มีขั้นตอนวิธีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและค้นคว้ารวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครู โดยในลำดับแรกผู้ได้สำรวจค้นหาเว็บไซต์ที่รวบรวมเพลงและเผยแพร่เพลงจากเว็บไซต์ <https://www.google.com/> จึงได้รายชื่อเว็บไซต์ที่ใช้ค้นหาเพลง ได้แก่ <https://xn--72c9bva0i.meemodel.com/>, <https://www.joox.com/th/th/>, <http://music.site.in.th/music/#.XE604VUzblU> และ <https://musicstation.kapook.com/> จากนั้นนำเว็บไซต์ดังกล่าวมาสำรวจเพลงตั้งแต่ พ.ศ. 2500-2561 โดยใช้คำค้นหาเพลง ได้แก่ ครู นักเรียน การสอน การศึกษา อาชีพครู โรงเรียน ปรากฏเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูทั้งหมดจำนวน 107 เพลง จากนั้นพิจารณาความถูกต้องทางชื่อผู้ผลิต ชื่อผู้ขับร้อง และพ.ศ.ที่เผยแพร่เพลง ทำให้ได้ข้อมูลเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูที่ใช้ในการวิเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 85 เพลง

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำแนวคิดคำกริยาและแนวคิดภาพแทนมาประกอบแนวคิดสำคัญในการวิเคราะห์ ดังนี้

แนวคิดคำกริยาของ Matthiessen (1995, unpagged) ซึ่ง พรวิภา ไชยสมคุณ (Chaisomkun, 2017, pp. 136-139) ได้สรุปคำกริยาเป็น 4 ประเภท ได้แก่ คำกริยาแสดงการกระทำ คำกริยาแสดงสภาพ คำกริยาทางจิตใจ และคำกริยาทางการสื่อสาร ผู้วิจัยพิจารณาคำกริยาแสดงการกระทำจากนั้นจึงแบ่งผู้กระทำกริยาออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การใช้คำกริยาโดยครูเป็นผู้กระทำกริยาและการใช้คำกริยาโดยบุคคลอื่นเป็นผู้กระทำกริยา และแนวคิดภาพแทน “Representation” เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นว่าทวิการใช้คำกริยาสามารถประกอบสร้างภาพแทนครูได้ ซึ่งทวิการใช้คำกริยาต่าง ๆ ที่ปรากฏจะแสดงให้เห็นถึงภาพแทนครูที่หลากหลาย รวมทั้งแฝงความคิดความเชื่อที่มีส่วนเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมไทย

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทวิการใช้คำกริยากับการประกอบสร้างภาพแทนครูในเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูตามกรอบแนวคิดในการวิจัย จากนั้นบันทึกทวิการใช้คำกริยากับการประกอบสร้างภาพแทนครูโดยนำเสนอรูปแบบการอธิบายประกอบการยกตัวอย่าง แล้วนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูผู้วิจัยได้พิจารณาการใช้คำกริยาจากการกระทำเพื่อชี้ให้เห็นถึงผู้กระทำกริยาโดยครูและบุคคลอื่น ได้พบการใช้คำกริยาที่ประกอบสร้างภาพแทนครู 2 ประเภท ได้แก่

1. การใช้คำกริยาโดยครูเป็นผู้กระทำกริยา

คำกริยาที่แสดงการกระทำโดยครูเป็นผู้กระทำกริยานั้น ๆ ผู้ผลิตตัวบทได้ใช้คำที่แสดงถึงการกระทำเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตของครู โดยพบการใช้คำกริยาที่สื่อชุดความคิดเกี่ยวกับภาพแทนครูแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ ผู้สั่งสอนและให้ความรู้แก่นักเรียน ผู้ที่มีความรักความศรัทธาและความสามัคคีในอาชีพครู ผู้มีมิตรไมตรีที่ดีต่อนักเรียน ผู้ที่ทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อยและยากลำบาก ผู้ที่ต้องใช้ความอดทน และผู้ที่มีความน้อยใจในสถานะของตนเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ ได้ใช้คำกริยาให้เห็นการกระทำของครูที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดความสำเร็จ คำกริยาที่ปรากฏจึงแสดงให้เห็นการกระทำของครูที่มีความเพียรพยายามเป็นอย่างมาก โดยปรากฏคำศัพท์ที่สื่อความดังกล่าว ได้แก่ มุ่งมั่น มุ่งหวัง ตั้งใจ เต็มใจ ทุ่มเท เทใจ บากบั่น อุตสาหะ เสียสละ อาสา พินฝ่า มานะ และลุย ดังตัวอย่าง

“โรงเรียนมีครูหนึ่งคนครูผู้เสียสละตน อดทนอยู่ห่างไกลความสบาย
ใช้จะวอนให้เห็นใจ ความสำนึกต่อเพื่อนไทย ไทยกับไทยเอยแตกต่างกัน”

(โรงเรียนของหนู : พงษ์สิทธิ์ คำภีร์)

คำว่า “เสียสละ” ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, p. 1223) อธิบายว่าให้โดยยินยอม ให้ความเต็มใจ เป็นการสละหรือการยอมอย่างเต็มใจที่จะมาสอนโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ โดยในเนื้อเพลงครูได้เสียสละความสุขสบายส่วนตัวมาสอนโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล การที่ครูมาสอนโรงเรียนแห่งนี้ไม่ได้ต้องการให้คนในสังคมเห็นใจตนเอง แต่ต้องการสื่อความหมายให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันของนักเรียนในประเทศไทย

“นี่แหละหนาเราว่าสังคมไทย ดินแดนห่างไกลครูไทยไปไม่ถึง
จึงอาสาเป็นครูจำเริญ อยากให้คนมองเห็นสังคมของคนดอย โปรดสงสาร
เด็กตัวน้อย ๆ ที่อยู่ป่าอยู่ดอย”

(ครูจำเริญ : จันทา แก้วอำนวย)

การเสียสละยังมีความหมายคล้ายกับคำว่า “อาสา” ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, p. 1370) กล่าวถึงคำนี้ว่าเป็นการเสนอตัวเข้ารับทำ ซึ่งจากเนื้อเพลงทำให้เห็นว่าครูได้อาสาสอนนักเรียนด้วยความเต็มใจและสมัครใจ เพราะโรงเรียนแห่งนี้เป็นดินแดนที่อยู่ห่างไกลความเจริญจึงไม่มีครูมาสอน ครูจึงอาสามาเป็นครูจำเริญสอนหนังสือแก่นักเรียนบนดอยเพื่อต้องการให้นักเรียนบนดอยได้มีความรู้ ดังนั้นการเสียสละและการอาสาทำงานจึงทำให้เห็นว่าครู มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการทำงานอย่างเต็มที่

1.2 ผู้สั่งสอนและให้ความรู้แก่นักเรียน ในส่วนนี้ผู้ผลิตตัวบทได้นำคำกริยาที่แสดงการกระทำของครูโดยการสั่งสอนและการให้ความรู้ เพื่อหวังให้นักเรียนได้นำคำสั่งสอนและความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต จึงปรากฏคำศัพท์เกี่ยวกับการสั่งสอนและให้ความรู้ ได้แก่ ถ่ายทอด อบรม แนะนำ พร่ำสอน สั่งสอน สอนสั่ง บอก ชัดเกล้า จู๋จี้ จ้าจี้จ๊าไซ เตือน บ่น ดู ว่า ขับเคี้ยว ตี ฟาด และเขียน ดังตัวอย่าง

“เพราะกระดาดทรายจึงสวายนาม อบรมบ่มนิสัยจะเหนียวเพียงใดก็ตาม
ชัดเกล้าจนเราเงางามด้วยความรัก เพียงอยากเห็นพวกเรานั้นเป็นคนดี”

(กระดาดทรายใจดี : น้องเบนซ์ จูเนียร์)

คำว่า “ขีดเถลา” ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, p. 177) กล่าวว่า การทำให้เกิดเสียง ทำให้เรียบร้อย อบรมพร่ำสอน ผู้ผลิตตัวบทนำคำนี้มาใช้เพื่อแสดงให้เห็นการกระทำของครู ทั้งการให้ความรู้ การอบรมบ่มนิสัย และดูแลนักเรียนให้เป็นคนดีที่สามารถนำความรู้ไปใช้สังคมได้ ดังนั้นจากเนื้อเพลง ได้สื่อความหมายว่ากว่าที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จครูจะต้องสั่งสอนด้วยความรักและความเอาใจใส่ ถึงแม้จะเหนื่อยยากครูก็ต้องอดทนเพียงเพราะอยากให้นักเรียนเป็นคนดีนั่นเอง

“สวัสดิ์คุณครูเข้าครูเราพบกัน แต่ทำไมครูจึงถึงชอบบ่นยัง ไม่แก่เลย
เมื่อคุณครูจู้จี้ผมก็จุกจิกเป็นธรรมดา ตามประสาคนดีที่อดทนฟังครู”

(สวัสดิ์คุณครู : วงชาตรี)

“คอยจู้จี้จู้จี้ไปให้เจ้านั้นอ่านนั้นเขียน ผิดก็คอยเฝ้าเตือนเรื่อยมา
เจ้าคงคิดคงบ่นว่าจะไร่นักหนา เด็กน้อยวันหนึ่งเจ้าจะเข้าใจ”

(คนเก่งคนดี : ศันสนีย์ นาคพงศ์)

ในเนื้อเพลงดังกล่าวได้ปรากฏคำว่า “จู้จี้” ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, pp. 320, 307, 478) หมายถึง การบ่นจุกจิกไร้สาระ คำว่า “จู้จี้จู้จี้” หมายถึง อาการที่พร่ำพูดหรือสอน คำว่า “เตือน” หมายถึง การบอกให้รู้ล่วงหน้า ทำให้รู้ตัว ทำให้รู้สำนึก ทำให้ไม่ลืม และคำว่า “บ่น” หมายถึง พูดพร่ำหรือว่ากล่าวซ้ำ ๆ ซาก ๆ โดยผู้ผลิตตัวบทได้สื่อความหมายการสั่งสอนด้วยการบอกหรือพูดซ้ำ ๆ บ่อย ๆ เพื่อเป็นการย้ำให้นักเรียนได้เข้าใจและไม่ลืม รวมทั้งการตักเตือนนักเรียนที่ทำผิด หรือไม่อยู่ในระเบียบเพราะต้องการให้นักเรียนได้มีความรู้ และเป็นคนดี ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ อาจจะสร้างความไม่พอใจให้กับนักเรียน และนักเรียนก็ไม่อยากให้ครูกระทำในลักษณะนี้เช่นกัน

1.3 ผู้ที่มีความรัก ความศรัทธาและความสามัคคีในอาชีพครู การใช้คำกริยาที่แสดงอาการกระทำในลักษณะนี้ ทำให้รู้ว่าคุณมีความสามัคคีกันเพื่อร่วมมือระหว่างครูกับครูด้วยกันเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการพัฒนาสังคมให้เจริญ จึงปรากฏคำศัพท์เกี่ยวกับความสามัคคีและการทำงานร่วมกัน ได้แก่ รวมตัว ร่วมใจ ระดม หลอมใจ และช่วยกัน ดังตัวอย่าง

“เราครูทุกคนจงรวมตัวกัน ร่วมใจสร้างสรรค์สังคมใหม่ให้จงงาม

*ลุกขึ้นเถิด ตื่นเถิดพี่น้องครูไทย มองโลกกว้างไกล ใจใฝ่สังคมธรรม”

(ครูของมวลประชา : วิไลวรรณ)

การใช้คำกริยาเกี่ยวกับความรัก ความศรัทธาและความสามัคคีในอาชีพครูเป็นการกระทำที่เกิดจากความคิดอย่างเดียวกันและคิดเห็นเหมือนกันเพื่อสร้างสรรค์สังคมให้เจริญงอกงาม โดยราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ปรากฏคำว่า “รวมตัว” กล่าวว่าเป็นการบวกเข้าด้วยกัน ผสมเข้าด้วยกัน เข้าร่วมกัน ผูกเข้าด้วยกัน ดังนั้นการที่ผู้ผลิตตัวบทนำคำว่ารวมตัวมาใช้จึงเป็นการรวมคนเข้าด้วยกัน ส่วนคำว่า “ร่วมใจ” กล่าวว่ามีใจนึกคิดอย่างเดียวกัน (Royal Institute, 2003, p. 926) ดังนั้นจากเนื้อเพลงจึงเป็นการรวมตัวและการร่วมใจของครูในประเทศไทยให้มาช่วยกันสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า ลักษณะการกระทำของครูที่รวมตัวกันร่วมใจกันและช่วยกันยังเป็นการส่งเสริมกันและกันเพื่อให้การกระทำนั้นสำเร็จและได้รับประโยชน์ร่วมกัน

1.4 ผู้มีมิตรไมตรีที่ดีต่อนักเรียน ในส่วนนี้มีการกระทำของครูที่สื่อความหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียนด้วยการกระทำตนเป็นครูที่ใจดี การสร้างมิตรไมตรีที่ดีต่อนักเรียนและประชาชนด้วยการยิ้ม รวมทั้งการมอบความรักและความห่วงใยให้ต่อนักเรียน จึงปรากฏคำศัพท์ที่แสดงถึงการสื่อความดังกล่าว ได้แก่ ใจดี ยิ้มงาม รอยยิ้มงาม รัก ความรัก รักแท้ รักศิษย์ กอด ห่วงใย ห่วง ห่วงหา ดูแล อุ้มโอบ อุ้มชู เมตตา ความเมตตา เมตตา การุณ กรุณา ปราณี และความเมตตาปราณี ดังตัวอย่าง

“ตอนเช้าผ้าย่อย หน้าโรงเรียนส่งรอยยิ้มงามตั้งใจทุกยาม สมดังเด็กหวัง
และคอยอบรมชี้ทาง เป็นตัวอย่างที่ดีเลิศลอยเป็นพิมพ์ไว้ทางต่างพร้อม”

(นางฟ้าบ้านไพร : แพรว พชร)

คำว่า “รอยยิ้มงาม” เป็นการกระทำที่แสดงออกทางสีหน้า เพื่อป้องกันถึงอารมณ์ว่ามีความยินดี
พอใจและดีใจ จากเนื้อเพลงทำให้เห็นว่าครูมีความสุขที่ได้มาสอนโรงเรียนแห่งนี้ในเวลาตอนเช้าหน้าโรงเรียน
จึงได้แสดงการยิ้มออกมาทุกวัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ไมตรีที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน รอยยิ้มงามของครู
ยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กนักเรียน นอกจากนี้ยังพบการแสดงถึงความสัมพันธ์กับนักเรียนด้วยการแสดงความรัก
ความผูกพัน ความห่วงใย และการดูแลเอาใจใส่เสมือนเป็นผู้ปกครองดูแลลูก ดังตัวอย่าง

“ด้วยความรักความผูกพันแวตานั้นช่างมีค่า โนมัวตวลงกอดด้วยความรัก

ความเมตตา หัวใจของครูสูงกว่าของมีค่าจากไหนไหน”

(อุดมการณ์ครู : นกตล ปาจิตต์)

เนื้อเพลงได้ปรากฏความรักและความผูกพันระหว่างครูกับนักเรียนโดยใช้คำว่า “กอด”
ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, p. 88) กล่าวว่าเป็นการโอบไว้ในวงแขน ผู้ผลิตตัวบท
นำมาใช้เพื่อสื่อความหมายถึงการแสดงความรัก ความผูกพัน และความเมตตาที่ครูมีให้แก่เด็กนักเรียนที่ไม่อาจหาสิ่งใด
มาเทียบความรักความผูกพันนี้ได้ ดังนั้นความรักและความผูกพันดังกล่าวจึงเป็นความรู้สึกทางด้านจิตใจที่ครูมีต่อนักเรียน

1.5 ผู้ที่ทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อยและยากลำบาก ผู้ผลิตตัวบทได้ใช้คำกริยาสื่อความหมายถึงการทำงาน
การดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของครูว่าต้องความเหน็ดเหนื่อย ยากลำบาก และต้องมีความทรมาณ จึงปรากฏคำศัพท์
ได้แก่ เหนื่อย เหนื่อยยาก งานหนัก เหนื่อยยากตรากตรำ เหน็ดเหนื่อยเต็มทน เหน็ดเหนื่อยเมื่อย่ำ ร้อยเหนื่อย
พันหนัก ลำบาก แสทรมาณ จน ยากจน ความจน ยากแค้น ลำเค็ญ กระเสือกกระสน และยาได้ ดังตัวอย่าง

“หวังสิ่งเดียวคือขอให้เด็กของไทยในผืนธานี ได้มีความรู้เพื่อช่วย

เชิดชูไทยให้ผ่องศรี ครูก็ภูมิใจที่สมความเหนื่อยยากตรากตรำมา”

(แม่พิมพ์ของชาติ : วรจันทร์ ไพโรจน์)

“เหน็ดเหนื่อยเต็มทนคือคนซื้อครู ทุกวันทนอยู่ใครเหลียวแลมองศิษย์ได้ดี

เขาไปมีชื่อก้องเหมือนลอยละล่อง บินเหินขึ้นสู่เวหาโปรดบอกมาซีได้ดีเพราะใคร”

(คนซื้อครู : สุนารี ราชสีมา)

“ร้อยเหนื่อยพันหนักกลั่นเป็นรักและห่วงใย เพื่อทำหน้าที่ยิ่งใหญ่

เป็นคนผู้ให้วิชา”

(กระดาศหทัยใจดี : น้องเบนซ์ จูเนียร์)

คำว่าเหนื่อย ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, p. 1303) อธิบายว่าการรู้สึก
อ่อนแรงลง อิดโรย ที่แสดงกริยาความอ่อนล้า อ่อนแรง อ่อนกำลังลง ผู้ผลิตตัวบทได้นำคำดังกล่าวมาใช้เพื่อแสดง
อาการเหนื่อยจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยากลำบากของครู โดยปรากฏคำว่า “เหนื่อยยากตรากตรำ”
“เหน็ดเหนื่อยเต็มทน” และ “ร้อยเหนื่อยพันหนัก” จากเนื้อเพลงดังกล่าวช่วยให้ครูนี้ทำงานเหนื่อยยากเพื่อหวัง
ให้นักเรียนได้มีความรู้ เพลงคนซื้อครูครูทำงานเหน็ดเหนื่อยเพียงหวังให้นักเรียนได้ดี และเพลงกระดาศหทัยใจดี
ครูทำงานอย่างหนักเพราะต้องการให้นักเรียนได้มีวิชาความรู้ ดังนั้นการนำคำว่าเหนื่อยมาประกอบร่วมกับคำอื่น ๆ
จึงเป็นการยืนยันให้เห็นถึงการกระทำของครูที่ทำงานอย่างหนักด้วยความเหน็ดเหนื่อยและยากลำบาก

1.6 ผู้ที่ต้องใช้ความอดทน ในส่วนนี้ผู้ผลิตตัวบทได้สื่อความหมายให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับครู ด้วยการใช้นิยามเหล่านี้สื่อความหมายว่าอาชีพครูต้องใช้ความอดทนและต้องมีความรับผิดชอบสูง ได้แก่ หนัก จำทน และอดทน ดังตัวอย่าง

“หน้าดำมือดำดับแดงพลิกแพลง สอนตามยถา ก.ไก่ เก็บกดอดทน
สิ้นเดือนก็เหมือนสิ้นใจ หักไปหนี้ลบกลบเกิน ขอใบผูกเงินมาเซ็นเป็นประจำ”

(ครูไม่ใหญ่ : พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ)

คำว่า “อดทน” ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, p. 1322) กล่าวว่า เป็นการยอมรับสภาพความยากลำบาก ผู้ผลิตตัวบทได้นำคำดังกล่าวมาแสดงการกระทำที่ไม่ย่อท้อต่อการทำงาน และการใช้ชีวิต โดยการนำคำว่าอดทนมาประกอบสร้างเพื่อให้เกิดความชัดเจนในคำว่า “อดทนสิ้นเดือนก็เหมือนสิ้นใจ” ซึ่งหมายถึงครู ที่ต้องอดทนต่อความยากจน อดทนให้ถึงสิ้นเดือนเพื่อหวังได้เงินเดือนมาใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต เนื่องจากมีภาระใช้จ่ายจำนวนมาก แต่เมื่อถึงสิ้นเดือนเงินยังไม่พอใช้จ่ายจำเป็นต้องไปกู้เงินผูกเงินมาใช้หนี้ การใช้คำกริยว่าอดทนจึงสื่อความหมายถึงการดำเนินชีวิตครอบครัวที่ยากจน และการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยากลำบาก

1.7 ผู้ที่มีความน้อยใจในสถานะของตนเอง ครูเป็นผู้ที่ถูกดูถูก เยาะเย้ย ต่อว่าและการไม่ให้เกียรติจากคนในสังคม จนทำให้เกิดความน้อยใจและอับอาย อีกทั้งความท้อแท้ในชีวิตข้าราชการที่ไม่เจริญรุ่งเรือง ไม่ได้รับความเท่าเทียมในการประกอบอาชีพ ความน้อยใจจึงเป็นความเศร้าและเสียใจที่เกิดจากความเหงา ผิดหวัง หมดหวัง ท้อแท้ และการจากลา จึงปรากฏคำศัพท์ ได้แก่ คิดถึงบ้าน กล้ากลืน หดหู่ ร้อง คร่ำครวญ โศกศัลย์ ครวญ เจ็บใจ อาลัย น้ำตา และเศร้า ดังตัวอย่าง

“ชั่วชีวิตหนึ่งซาบซึ่งไม่รู้วันวาย トラบชั่วคืนฟ้ามลายไม่เสื่อมคลาย
ใจรักผูกพันรักสถาบันสถานที่เคยสร้างสรรค์ เคยอยู่รวมกันสายจิตสัมพันธ์
จนวันจากไป ความหลังครั้งก่อนสะท้อนสะท้อนดวงใจ คร่ำครวญเฝ้าหวอลาลัย
จะมีใครเคยคิดห่วงกัน เคยเอื้ออาทรจากจรด้วยความโศกศัลย์ คอยห่วงใยกัน
มันในไมตรี”

(วันเกษียณ : ไก่ พรรณนิภา)

ความเสียใจที่ปรากฏผู้ผลิตตัวบทใช้นิยามด้วยคำว่า “คร่ำครวญ” ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, p. 223) กล่าวว่าเป็นการร้องรำรำพัน และคำว่า “โศกศัลย์” ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, p. 1107) กล่าวว่าในทุกข์เดือดร้อน ซึ่งทั้งสองคำนี้เป็นอาการร้องไห้เพราะครูต้องเกษียณอายุการทำงาน การที่ครูร้องไห้เป็นเพราะว่าในระยะเวลาการทำงานที่ผ่านมาครูเกิดความรู้สึกรักและผูกพันในสถาบัน และเมื่อถึงคราวต้องจากไปจึงทำให้ครูเกิดความเศร้าและเสียใจอย่างยิ่ง

2. การใช้คำกริยาโดยบุคคลอื่นเป็นผู้กระทำกริยา

ในส่วนนี้ผู้ผลิตตัวบทได้สื่อความหมายให้เห็นถึงการกระทำที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และการดำเนินชีวิตของครู โดยปรากฏคำกริยาที่บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำกริยาที่สื่อข้อความคิดเกี่ยวกับภาพแทนครู เป็น 3 ประเภท ได้แก่ ผู้ที่บุคคลให้ความเคารพยกย่องและสรรเสริญ ผู้ที่นักเรียนแสดงความรักและคิดถึง และผู้ที่ถูกนักเรียนกระทำที่สื่อความหมายด้านลบ ดังนี้

2.1 ผู้ที่บุคคลให้ความเคารพยกย่องและสรรเสริญ การกระทำของนักเรียนและประชาชนที่ชื่นชม และยกย่องครู เพราะครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดี โดยการให้ความรู้และชี้แนะแนวทางให้แก่นักเรียน รวมทั้ง

เป็นผู้ที่มีพระคุณและบุญคุณ จึงปรากฏคำศัพท์ที่นักเรียนและประชาชนให้ความเคารพและยกย่องครู ได้แก่ เติตุน เติตุน บูชา ขึ้นชม ยกให้เป็นหนึ่ง เคารพ เคารพรัก เคารพอย่างสูง กราบ ก้มกราบ กราบเท้า กราบคารวะ กราบกราน ไหว้ครู ขอบคุณ และศรัทธา ดังตัวอย่าง

“ปากกาหัวใจเขียนชื่อครูไว้บูชา บันทึกความดีสูงค่านำมาเป็นแนวทาง
ผู้ส่งควม่วยวายขอส่งใจมายืนข้างครู ครูยังส่งคมจึงอยู่ ศิษย์เชิดชูครูในดวงใจ”

(ครูในดวงใจ : อร์วี สัจจานนท์)

จากเนื้อเพลงดังกล่าวได้กล่าวยกย่องครูด้วยคำว่า “บูชา” ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้อธิบายว่าเป็นการแสดงความเคารพบุคคลหรือสิ่งที่นับถือด้วยเครื่องสักการะ มีดอกไม้ ธูปและเทียนอันเป็นการยกย่องด้วยความนับถืออย่างเลื่อมใส และ “เชิดชู” โดยราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายว่าเป็นการยกย่อง ชมเชย (Royal Institute, 2003, p. 634, 371) การใช้คำกริยาเหล่านี้แสดงถึงการกระทำของนักเรียนที่ให้เคารพและยกย่องครู เพราะครูได้ทำความดีเป็นแนวทางที่ช่วยให้สังคมอยู่อย่างสงบสุข

2.2 ผู้ที่นักเรียนแสดงความรักและคิดถึง การแสดงความรักและความคิดถึงของนักเรียนที่มีต่อครู อันเป็นการแสดงออกถึงความรักในลักษณะต่าง ๆ ได้ปรากฏคำศัพท์ ได้แก่ รัก คิดถึง รักชาติใจ จดจำ รวมความรัก และความรักนิรันดร์ ดังตัวอย่าง

“เรียนด้วยการกระทำไม่เน้นท่องจำตำรา เด็ก ป.1 เกะหลังขี้ม้า
ครูยังไม่ด่าเด็กน้อยจึงรักชาติใจ”

(ชีวิตครูอิง : ชัย สานุวัฒน์)

จากเนื้อเพลงได้สื่อความหมายถึงการแสดงความรักของนักเรียนที่มีต่อครู โดยปรากฏคำว่า “รักชาติใจ” เพราะครูอิงมีวิธีการสอนนักเรียนที่ทำให้ได้รับความรู้และความเข้าใจง่าย ไม่ถือตัวสามารถเป็นเพื่อนเล่นกับนักเรียนได้ รวมทั้งครูอิงไม่ดุ ไม่ด่าจึงทำให้นักเรียนรักครูอิง

“ร้อยใจรวมความรัก มากกราบแทบเท้า ร้อยดาวเป็นมัลลย์ มดล้องใจครู
สองมือครูที่ทำให้โลกน่าอยู่กลายเป็นสองมือ น้อมก้มกราบครูผู้ให้ชีวิต”

(ร้อยใจมากกราบครู : เชปิง ไชยสาสน์)

คำว่า “รวมความรัก” เป็นการรวมตัวของนักเรียนเพื่อมอบความรักด้วยการนำมาลัยมามอบแด่ครู เพราะครูช่วยพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า นักเรียนจึงพร้อมใจกันมาไหว้ครู ดังนั้นคำว่ารักชาติใจและรวมความรัก จึงเป็นการกระทำของนักเรียนที่สื่อความหมายถึงการแสดงความรักที่มีต่อครู

2.3 ผู้ที่ถูนักเรียนกระทำที่สื่อความหมายด้านลบ เป็นการใช้คำกริยาแสดงอาการกระทำของนักเรียน ด้วยการทำร้ายอย่างรุนแรงและคุกคาม ที่ส่งผลต่อความรู้สึกและสภาพจิตใจของครู โดยปรากฏคำศัพท์ ได้แก่ ย่ำยี ลบหลู่ อาฆาต เหยียดหยาม ด่า โกรธ และลวนลาม ดังตัวอย่าง

“ก่อนเคยลบหลู่เหยียดหยามด่าครูลวนลาม บาปกรรมเพราะศิษย์นั้นดี
ยิ่งดียิ่งเกทันเหไม่เคยคิดชื้อ คุณครูก็ต้องทนยื้อจับมือให้นักเรียนเรียน”

(ไม้เรียวของครู : สัญญา พรนารายณ์)

ในเนื้อเพลงไม้เรียวของครูเป็นการกระทำของนักเรียนที่กระทำต่อครูอย่างโหดร้าย โดยปรากฏคำว่า “เหยียดหยาม” “ด่า” และ “ลวนลาม” ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, pp. 1305, 402, 992) ได้อธิบายว่าเป็นดูหมิ่น การใช้ถ้อยคำว่าคนอื่นด้วยคำหยาบช้าเลวทราม และการล่วงเกินในลักษณะขู่สาด้วยการพูดหรือการกระทำเกินสมควร ซึ่งสาเหตุของการกระทำดังกล่าวเกิดจากครูได้ทำโทษด้วยการตีเพราะนักเรียนดื้อ

แต่ยิ่งตีก็ยิ่งทำให้นักเรียนเกรและไม่เชื่อฟัง ดังนั้นการใช้คำกริยาดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่ถูกต้อง ดูหมิ่น ลวงเกินทางเพศ รวมทั้งการใช้ถ้อยคำหยาบคายว่าครู อีกทั้งยังเป็นการสื่อความหมายว่าถึงแม้นักเรียนจะกระทำต่อครูอย่างโหดร้ายเพียงใด ครูก็ต้องอดทนและให้ความรู้แก่นักเรียนเสมอมา ดังตัวอย่าง

“เกิดมาเป็นครูสอนคนแต่บางคนข้ามตนเป็นครูเสียนี้ ไม่บูชาแล้ว
ยังกลับมาอย่าถึงศิษย์จะไม่ปราณีแต่ครูนี้ยังมีเมตตา ถึงใครลบหลู่ โธครูอย่างเรา
ตื่นนอนตอนเช้าก็เฝ้าแต่สอนวิชา เหน็ดเหนื่อยเพียงใดใกล้ไกลครูไม่เคยว่า
ขอเพียงให้มีวิชาคือปรารถนาของครู”

(ครูประจำบาล : ยอดรัก สลักใจ)

การกล่าวถึงครูที่ถูกนักเรียนทำร้ายอย่างหนักจนส่งผลต่อความรู้สึกและสภาพจิตใจ โดยในเนื้อเพลง ครูประจำบาลปรากฏคำว่า “อย่า” และ “ลบหลู่” ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute, 2003, pp. 905, 987) อธิบายว่าเป็นการเบียดเบียน บีบคั้น ข่มเหง บดขยี้ และแสดงอาการเหยียดหยามต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือผู้มีอุปการคุณโดยถือว่าไม่สำคัญควรแก่การเคารพนับถือ ซึ่งผู้ผลิตตัวบทได้นำมาใช้เพื่อสื่อความหมายถึงการกระทำของนักเรียนที่ไม่เชื่อฟังและไม่เคารพครู แต่ถึงแม้นักเรียนจะอย่าและลบหลู่ครูเพียงใดครูก็ยังรัก และให้ความเมตตา อีกทั้งยังเป็นการสื่อความหมายว่าครูเป็นผู้ที่ให้ความเมตตาปราณีและความปรารถนาดีต่อนักเรียนเสมอ

อภิปรายผล

เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูผ่านการถ่ายทอดและขับร้องโดยนักร้องชายและนักร้องหญิง การนำเสนอผ่านนักร้องได้ส่งผลต่อการผลิตบทเพลงเพราะการมีชื่อเสียงของนักร้อง การเป็นที่ยอมรับและการรู้จักในสังคมสามารถทำให้บทเพลงเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังได้ในจำนวนมาก นักร้องในฐานะผู้ส่งสารจึงมีส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อการประกอบสร้างภาพแทนครูในบริบทสังคมไทย อีกทั้งลักษณะเนื้อหาของบทเพลงที่มีทั้งเพลงลูกกรุง เพลงลูกทุ่ง และเพลงเพื่อชีวิต สามารถกระจายไปยังกลุ่มผู้ฟังอื่น ๆ ที่มีรสนิยมในการบริโภคเพลงที่หลากหลาย การนำเสนอเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูจึงสะท้อนให้เห็นว่าบทเพลงดังกล่าวสามารถกระจายไปยังกลุ่มผู้ฟังได้ในวงกว้างด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ (Sroikudrua, 2015, p. 92) ได้กล่าวว่าเพลงกระจายไปได้หลายช่องทางและหลากหลายวิธี ได้แก่ การดาวน์โหลดไฟล์เพลง การซื้อแผ่นซีดี การรับฟังตามคลื่นวิทยุ การรับชมรายการทางสถานีโทรทัศน์ เว็บไซต์ของค่ายเพลง เว็บไซต์ส่วนตัวของนักร้อง ยูทูบ ร้านอาหาร สถานบันเทิง การแสดงคอนเสิร์ต หรือจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่าง ๆ

การนำกลวิธีการใช้คำกริยาเพื่อมาวิเคราะห์ภาพแทนครูได้ทำให้เห็นว่ากลวิธีนี้สามารถสะท้อนเรื่องราว เหตุการณ์ และการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงการแสดงอารมณ์ความรู้สึกทั้งด้านบวกและด้านลบที่ตัวบทต้องการสื่อออกมาโดยใช้ชุดคำกริยาที่นำเสนอผ่านข้อความนั้น ๆ การใช้คำกริยาจึงมีความสำคัญในการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายให้เห็นว่าใครทำอะไรกับใครและทำอย่างไรที่จะสามารถบ่งชี้ให้เห็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ ในบทความวิจัยนี้ได้แบ่งประเภทการใช้คำกริยาโดยครูเป็นผู้กระทำกริยา และการใช้คำกริยาโดยบุคคลอื่นเป็นผู้กระทำกริยาที่สามารถนำไปทำความเข้าใจตัวบทเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ทางสังคมบางอย่างที่แฝงอยู่ในตัวบทนั้น โดยเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูตัวบทได้นำเสนอผ่านการใช้คำกริยาเพื่อสื่อความหมายที่เน้นให้เห็นลักษณะครูเป็นผู้กระทำกริยาอาการและการกระทำในลักษณะต่าง ๆ อย่างชัดเจน จากการวิเคราะห์พบกลวิธีการใช้คำกริยาอย่างหลากหลายที่ประกอบสร้างให้เห็นภาพแทนครูเป็นผู้กระทำกริยา ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่

ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ ผู้ที่มีสิ่งสอนและให้ความรู้ ผู้ที่มีความรัก ความศรัทธาและความสามัคคีในอาชีพครู ผู้มีมิตรไมตรีที่ดีต่อนักเรียน ผู้ที่ทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อยและยากลำบาก ผู้ที่ต้องใช้ความอดทน ผู้ที่มีความน้อยใจ ในสถานะของตนเอง ส่วนการใช้คำกริยาที่บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำกริยาต่อครู ได้แก่ ผู้ที่บุคคลให้ความเคารพยกย่อง และสรรเสริญ ผู้ที่นักเรียนแสดงความรักและคิดถึง และผู้ที่ถูกนักเรียนกระทำที่สื่อความหมายด้านลบ

ภาพแทนครูที่ครูเป็นผู้กระทำกริยาได้สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกชอบในบทบาทหน้าที่ที่ตนเองที่สังคมคาดหวังว่าครูจะทำหน้าที่เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีรู้ความสามารถและประสบผลสำเร็จในการเรียน พบภาพแทนครู ผู้ที่มีสิ่งสอนและให้ความรู้เด่นชัดที่สุด โดยมีการใช้คำกริยาคำว่าสั่งสอน ถ่ายทอด อบรม แนะนำ พร่ำสอน สั่งสอน ชดเชย จู้จี้ จ้างจ้อไซ เตือน บ่น ดุ ขบเคี้ยว ตี และเขียน ที่สื่อความหมายถึงครูเป็นผู้ถ่ายทอดวิชา อบรมให้ความรู้ และแนะนำแนวทางปฏิบัติที่ดีแก่นักเรียน จึงต้องสั่งสอนอย่างสม่ำเสมอโดยให้ความรู้ควบคู่กับคุณธรรมและความเมตตา การสอนซ้ำ ๆ และย้ำบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ จดจำและไม่ลืม รวมทั้งว่ากล่าว ตาหนีนักเรียนที่ทำผิด หรือไม่อยู่ในระเบียบก็เพื่อหวังให้นักเรียนได้นำคำสั่งสอนและความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพงศ์ จิตรหลัง (Jittlung, 2016, p. 16) ที่กล่าวว่าครูตีในดวงใจได้สะท้อนให้เห็นว่าในการปฏิบัติงานของครูจะต้องปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงาน และมีความเสียสละ ถึงแม้งานที่ได้รับมอบหมายจะหนัก ก็จะต้องดูแลเอาใจต่อนักเรียน ช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งต้องใช้ความอดทนสูง ครูต้องเสียสละเวลา เสียสละกำลังทรัพย์ส่วนตัว เพื่อประสิทธิภาพของงาน อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ กอมขุนทด และบัญชา เกียรติจรุงพันธ์ (Komkhunthot & Kiatcharungphan, 2006, p. 129) กล่าวว่าสลา คุณวุฒิ ได้สะท้อนผ่านวิถีความเป็นครูในด้านต่าง ๆ ผ่านวรรณกรรมเพลงด้านบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบได้สะท้อนว่าครูมีหน้าที่สั่งสอน ฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์ ด้านอุดมการณ์และจรรยาบรรณของครูที่ดีได้สะท้อนว่าครูต้องมีความอดทน ต่อความยากลำบาก เสียสละและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม ด้านสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับวิชาชีพครูพบว่าครูทำงานหนัก แต่มีค่าตอบแทนน้อย มีปัญหาเรื่องหนี้สิน ลาไปศึกษาต่อหรือขอย้ายไปสอนในเมือง ทำให้โรงเรียนในชนบทขาดแคลนครู

ส่วนบุคคลอื่นเป็นผู้กระทำกริยาที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตของครู ผู้ผลิตตัวบทได้ประกอบสร้างภาพแทนครูให้เป็นผู้ที่บุคคลให้ความเคารพยกย่องและสรรเสริญเด่นชัดที่สุด เพราะครูมีความสามารถและความเชี่ยวชาญในการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย พบการใช้คำกริยาคำว่าเทิดทูน เชิดชู บูชา ชื่นชม ยกให้เป็นหนึ่ง เคารพ กราบ กราบกราน ไหว้ครูและขอบคุณ เป็นกระทำของนักเรียนที่ยกย่องครูเพราะครูได้ทำหน้าที่ให้ความรู้และชี้แนะแนวทางอย่างสม่ำเสมอ เป็นผู้ที่มีบุญคุณ นักเรียนจึงให้ความเคารพและยกย่องครู รวมทั้งการกล่าวอ้างคนทั้งหมู่บ้านยกย่องให้ครูเป็นที่หนึ่ง การให้ความเคารพ และยกย่องดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นว่าเมื่อครูปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยมนักเรียนและคนในสังคมก็จะให้การยอมรับ และยกย่อง ซึ่งสอดคล้องกับบรรจง เจริญสุข (Charoensuk, 2017, pp. 33-34) ได้กล่าวว่าครูจะต้องทำหน้าที่ ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครูอย่างแท้จริง ครูจะต้องมีอุดมการณ์ความตั้งใจที่แน่วแน่สูงส่งในการประกอบวิชาชีพ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพบรรลุผลสำเร็จได้ตามเป้าหมาย ครูจะต้องมีหลักในการประพฤติปฏิบัติตนที่ชัดเจน ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม สามารถอุทิศตนและอุทิศชีวิตเพื่องานในวิชาชีพอย่างเต็มที่ เต็มกำลังความสามารถของตน และสอดคล้องกับกัลยาณี พรหมทอง (Pomthong, 2017, online) กล่าวว่าหน้าที่ครูจะปฏิบัติหน้าที่ของครูอย่างเต็มศักดิ์ศรี และเต็มความภาคภูมิใจได้นั้น ครูต้องมีหลักยึดเพื่อนำตนไปสู่การมีอุดมการณ์ครูที่นำไปประกอบภารกิจของครู โดยครูต้องมีความรู้บริบูรณ์ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ความรู้เรื่องโลกและธรรมะที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ครูต้องมีใจเป็นครู รักอาชีพและรักศิษย์ ครูต้องมีความรับผิดชอบและความทุ่มเทในการสอนทั้งงานสอน งานครู และงานนักศึกษา ครูต้องมีการพัฒนาตนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อยู่เสมอ ครูต้องมีการทุ่มเทพลังสติปัญญา และความสามารถเพื่อการสอนอย่างเต็มที่

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวทำให้เห็นว่าการใช้คำกริยาได้สะท้อนถึงบทบาทหน้าที่ของครูไม่ได้มีเพียงแค่การอบรมสั่งสอนและความรู้ให้แก่เด็กเท่านั้น แต่ครูควรมีคุณธรรม มีจรรยาบรรณ มีอุดมการณ์และมีความมุ่งมั่นในวิชาชีพครู นำมาเป็นหลักปฏิบัติเพื่อช่วยทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ในวิชาชีพครูบรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนและสังคมยอมรับและยกย่องว่าเป็นว่าครูดีและครูเก่งที่มีความสามารถอย่างหลากหลาย ส่วนบทบาทของนักเรียนก็ควรมีพฤติกรรมตอบรับหรือยินดีไม่ควรแสดงกิริยาต่อต้านการทำหน้าที่ของครู ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้พบภาพครูที่ถูกรู้สึกนักเรียนกระทำที่สื่อความหมายด้านลบด้วยการทำร้ายอย่างรุนแรงและคุกคามจนส่งผลต่อความรู้สึกและสภาพจิตใจ ทั้งการย่ำยี ลบหลู่ อาฆาต แหย่ดุด่า ต่ำ และลวนลาม การแสดงกิริยาดังกล่าวเป็นการกระทำที่ถูกต้อง ดูหมิ่น ลวงเกินทางเพศและใช้ถ้อยคำหยาบคายว่าครู สะท้อนให้เห็นถึงการกระทำของนักเรียนที่ไม่เชื่อฟังและไม่เคารพครู แต่ถึงแม้ว่านักเรียนจะกระทำต่อครูอย่างไรครูก็ต้องใช้ความอดทนเพราะครูเป็นผู้ที่ให้ความเมตตาปรานีและความปรารถนาดีต่อนักเรียนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังนั้นบทเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครูได้ประกอบสร้างภาพแทนครูให้เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นแม่พิมพ์ของชาติเพราะครูคือผู้ที่มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาประเทศและเยาวชนให้เป็นคนดีและมีคุณภาพ เยาวชนเหล่านี้จะเป็นคนดีและมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพของครู ศักยภาพของครูจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งสังคมก็จะมีส่วนช่วยทำให้คุณภาพชีวิตของครูดีขึ้นได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

กลวิธีทางภาษาสามารถนำไปศึกษาภาษาที่แฝงอยู่ในตัวบทต่าง ๆ ได้ เช่น นิตยสาร โฆษณา หนังสือพิมพ์ หนังสือเรียน ฯลฯ ซึ่งกลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ที่ปรากฏสามารถประกอบสร้างและผลิตซ้ำจนส่งต่อการควบคุมความคิดและความเชื่อ รวมทั้งกำหนดการกระทำบางอย่างของคนในสังคม

เอกสารอ้างอิง

- Angkanpanichkit, J. (2018). *Discourse analysis* (2th ed.). Bangkok : Thammasat University Press. (In Thai)
- Chaisomkun, P. (2017). An Analysis on Narrative Advertising of Health Products. *Humanities & Social Sciences*, 34(3), 118-145. (In Thai)
- Charoensuk, B. (2017). Ideology professional commitment. In *Teacher hood and professional teacher Development* (pp. 29-38). Bangkok : Thammasat University Press. (In Thai)
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. London : Sage Publications.
- Intasara, W. (2017). The Art of Language Use in Song Compositions of Yuenyong Opakul : A Case study of Songs Mentioning person Names. *Suan Dusit Graduate School Academic Journal*, 13(1), 158-169. (In Thai)
- Jiraborvornkit, C. (2016). *The relationship between language and representations of the so-called “celebrity” in interviews in thai magazines*. Thesis, Master of Arts Program in Thai Chulalongkorn University, Bangkok. (In Thai)
- Jitlung, K. (2016). Identity of Good Teacher in Heart. *Phuket Rajabhat University Academic Journal*, 12(2), 1-25. (In Thai)

- Khuajaroen, P. (2014). *Mistress: The Representation of Marginal Women Through Thai Folk Songs*. Thesis, Master of Arts Program in Thai Language graduate school Khon Kean University, Khon Kean. (In Thai)
- Komkhunthot, W., & Kiatcharungphan, B. (2006). Ways of being a teacher in folk song written by Sala Koonawoot. *Journal of Education Khon Kaen University*, 29(3-4), 129-141. (In Thai)
- Matthiessen, C. M. I. M. (1995). *Lexicogrammatical cartography: English systems*. Tokyo : International Language Sciences Publishers.
- Nakkongkom, S. (2013). *Representations of Thai Women in Thai Male Writers Erotic Novels*. Thesis, Master of Arts Program in Thai Language Chiang Mai University, Chiang Mai. (In Thai)
- Pedthip, T., & Sorthip, M. (2018). The Representation of Teachers in Album “Kru Nai Duang Jai”. *The 19th National Graduate Research Conference Khon Kaen University* (pp. 981-988). Khon Kaen : Khon Kaen University. (In Thai)
- Pormthong, K. (2017). *Morals ethics and Indology of teachers*. Retrieved June 9, 2020, from <http://www.ipebk.ac.th/bep/wp-content/uploads/2017/11/Kanlayanee-B3L09.pdf> (In Thai)
- Posri, J. (2014). *The Representation of Male Homosexuals in Folk Songs*. Thesis, Master of Arts Program in Thai graduate school KhonKaen University, KhonKaen. (In Thai)
- Royal Institute. (2003). *The Royal Institute dictionary 1999*. Bangkok : Office of the Royal Society. (In Thai)
- Sroikudrua, T. (2015). *Language and Identity of ‘Mia Farang’ in Public Discourse*. Thesis, Doctor of Philosophy Program in Thai Language Kasetsart University, Bangkok. (In Thai)
- Suandusitpoll. (2020). *Survey results on “Thai teacher confidence” in 2019*. Retrieved June 9, 2020, from <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/862207> (In Thai)
- Tularak, U. (2010). A representation of woman in Laos literary text, grade 3, “khon ngam”. *Humanities and Social Sciences Khon Kaen University*, 27(3), 27-33. (In Thai)

ผู้เขียนบทความ

นางพิชญาวี ทองกลาง

นักศึกษาระดับปริญญาเอก

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เลขที่ 123 หมู่ที่ 16 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

E- mail: phitchayawee@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.ทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น